

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: **J.**, nar. X., advokátom, J. X, P. X, B., proti žalovanému: **Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Sekcia vnútornej správy, Personálny odbor – služobný úrad**, Štúrova 2, Bratislava, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2010, č.k. 2S/191/2008-42, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 31. marca 2010, č. k. 2S/191/2008-42 **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené rozhodnutie žalovaného (označené v záhlaví) ako aj prvostupňové rozhodnutie žalovaného o zamietnutí žiadosti žalobcu, ako bývalého prokurátora vojenskej súčasti prokuratúry o priznanie príplatku za výkon funkcie prokurátora. Krajský súd dôvodil tým, že z vyjadrení účastníkov, predložených listín i z rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov v konaní o žiadosti žalobcu o príplatok za výkon funkcie prokurátora je zrejmé, že služobný pomer prokurátora vojenskej prokuratúry zanikol žalobcovi dňom 29. novembra 2001. Podľa výpisu z rozkazu ministra obrany SR č. 241 zo dňa 1. augusta 2001 bol jeho služobný pomer profesionálneho vojaka ukončený prepustením žalobcu dňom 30. novembra 2001, pričom od nasledujúceho dňa žalobcovi

vznikol nárok na výsluhový dôchodok. Niet pochýb o tom, že v tom čase platná právna úprava § 134 zák. č. 154/2001 Z.z. neumožňovala žalobcovi ako bývalému vojenskému prokurátorovi priznať príplatok k dôchodku (za výkon funkcie prokurátora), pretože ten podľa uvedeného ustanovenia patril len prokurátorom, tzv. civilných prokuratúr. Táto skutočnosť vyplývala jednak priamo z ustanovenia § 134 zák. č. 154/2001 Z.z. v jeho znení platnom a účinnom ku dňu 31. marca 2003, podľa ktorého bol vtedajší príplatok k dôchodku viazaný na zánik služobného pomeru prokurátora a vznik nároku na výplatu starobného alebo invalidného dôchodku a tiež z § 144 zák. č. 154/2001 Z.z., ktorý vylúčil aplikáciu okrem iných aj § 134 uvedeného zákona na prokurátorov vojenských prokuratúr, keď stanovil, že sociálne zabezpečenie prokurátorov vojenskej prokuratúry upravuje osobitný zákon (zák. č. 114/1998 Z.z. v znení zák. č. 131/1999 Z.z.).

Dňom 1. januára 2005 nadobudol účinnosť zákon č. 586/2004 Z.z., ktorým sa novelizovalo aj ustanovenie § 134 zák. č. 154/2001 Z.z. tak, že dovtedajší príplatok k dôchodku sa zmenil na príplatok za výkon funkcie prokurátora a nárok naň bol priznaný aj prokurátorom vojenskej prokuratúry, ktorým zanikol služobný pomer prokurátora a súčasne, ktorí majú nárok na výplatu výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku. Napriek výslovnej úprave nároku na príplatok za výkon funkcie prokurátora aj pre prokurátorov vojenských prokuratúr obsiahnutej v § 134 ods. 1 zák. č. 154/2001 Z.z. v znení platnom a účinnom od 1. januára 2005, bol v tomto zákone ponechaný aj § 144, ktorý aplikáciu uvedeného ustanovenia na prokurátorov vojenských prokuratúrov vylučoval. Podľa názoru súdu ide o zjavnú legislatívno-technickú chybu, v dôsledku ktorej sa nové znenie § 134 ods. 1 dostalo do rozporu s § 144. Tento rozpor však podľa názoru súdu nie je možné riešiť inak ako uprednostnením výslovného textu zákona č. 586/2004 Z.z. zjavne vyjadrujúceho úmysel zákonodarcu priniesť zmenu relevantnej právnej úpravy spočívajúcu v legislatívnom zavedení práva na príplatok za výkon funkcie prokurátora aj prokurátorom vojenskej prokuratúry. Z tohto pohľadu sa preto javí ustanovenie § 144 zák. č. 154/2001 Z.z. v znení zákona č. 586/2004 Z.z. ako obsoletná (nadbytočná) právna norma, na ktorú z vyššie uvedených dôvodov nemožno prihliadať.

Vzhľadom na to, že s účinnosťou od 1. januára 2005 patrí príplatok za výkon funkcie prokurátora aj prokurátorovi vojenskej prokuratúry, ak zanikol jeho služobný pomer a súčasne mal nárok na výplatu výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku, je súd toho názoru, že tento príplatok patrí od uvedeného dňa aj žalobcovi. To platí aj napriek

tomu, že rozhodujúce skutočnosti (zánik služobného pomeru prokurátora i profesionálneho vojaka a vznik nároku na výsluhový dôchodok) nastali u žalobcu pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 586/2004 Z.z. Keďže prechodné ustanovenia k predmetnej novele zákona č. 154/2001 Z.z. účinné od 1. januára 2005, výslovne nevylúčili z poberania príplatku za výkon funkcie prokurátora tých vojenských prokurátorov, ktorých služobný pomer skončil do 31. decembra 2004, je treba vychádzať zo všeobecného pravidla, že nová právna norma platí odo dňa jej účinnosti pre každého, koho sa týka. To však neznamená, že by novelizované znenie § 134 ods. 1 zák. č. 154/2001 Z.z. pôsobilo retroaktívne, pretože na jeho základe nemožno žalobcovi priznať príplatok za obdobie pred nadobudnutia účinnosti uvedeného ustanovenia. Žalobcovi preto patrí podľa názoru súdu príplatok za výkon funkcie prokurátora až odo dňa 1. januára 2005, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 586/2004 Z.z., ktorým a vyššie opísaným spôsobom novelizovalo ustanovenie § 134 ods. 1 zák. č. 154/2001 Z.z. Z uvedených dôvodov mal súd za to, že žalovaný v naznačenom smere vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď uzavrel, že príplatok za výkon funkcie prokurátora nemožno priznať tým vojenským prokurátorom, ktorých služobný pomer skončil pred nadobudnutím účinnosti zák. č. 586/2004 Z.z. Opačný výklad zákona by za daného legislatívneho stavu podľa názoru súdu viedol k diskriminácii žalobcu oproti tým prokurátorom vojenských prokuratúr, ktorých služobný pomer skončil po dátume 1. januára 2005. Súd priznal súčasne žalobcovi náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný odvolanie. S poukazom na ustanovenia § 134 zák. č. 154/2001 Z.z. v znení platnom a účinnom do 31. decembra 2004 a od 1. januára 2005 a § 263 ods. 1 a 5 uvedeného zákona, je toho názoru, že vznik práva na príplatok sa posudzuje podľa doterajších predpisov, a teda ak žalobcovi nevzniklo právo na príplatok k dôchodku s poukazom na diskrimináciu žalobcu voči iným prokurátorom, nemožno nerešpektovať právnu úpravu a zaviazat' žalovaného konať contra legem. Žalobca tiež namietal svoju pasívnu legitimitáciu v konaní.

Žalobca v písomnom vyjadrení v žalobe žiadal prvostupňový rozsudok potvrdiť a poukázal na to, že odvolanie podala neoprávnená osoba (riaditeľka organizačného a kontrolného odboru generálnej prokuratúry).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania, bez nariadenia

pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej vo veci samej je dôvodné.

Predmetom konania je preskúmanie rozhodnutia žalovaného o nároku žalobcu na príplatok za výkon funkcie prokurátora. Podľa § 134 ods. 1 zák. č. 154/2003 Z.z. v znení účinnom pred 1. januárom 2005 prokurátor má právo na príplatok k dôchodku, ak zanikol jeho služobný pomer a má nárok na výplatu starobného alebo invalidného dôchodku. Uvedené znenie zákona jednoznačne vyjadriло úmysel zákonodarcu poskytnúť príplatok len v súvislosti s tým, že sa prokurátor stal poberateľom starobného (invalidného) dôchodku, t.j. v súvislosti s odchodom z výkonu aktívnej činnosti prokurátora, vzhľadom na dosiahnutie dôchodkového veku a ktorej dôsledkom je zníženie príjmu.

Podľa § 134 ods. 1 zák. č. 154/2003 Z.z. v znení zák. č. 586/2004 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňom 1. januára 2005 prokurátor má právo na príplatok za výkon funkcie prokurátora, ak zanikol jeho služobný pomer a súčasne má nárok na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, a ak ide o prokurátora vojenskej prokuratúry, výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku. Uvedené znenie zákona naďalej vychádza z princípu, že priznanie príplatku sa viaže na súčasné splnenie nároku na starobný (invalidný) dôchodok. Niet rozumného dôvodu, práve vzhľadom na neprípustnosť diskriminácie, uvedené ustanovenie vkladať tak, že by len samotný výsluhový dôchodok príslušníka ozbrojených síl, ktorý nemusí byť viazaný na dosiahnutie dôchodkového veku, zakladal nárok na príspevok pri akomkoľvek odchode z výkonu funkcie vojenského prokurátora, bez väzby na dosiahnutie dôchodkového veku.

V danom prípade žalobca, narodený v roku 1950, nedosiahol k 1. januáru 2005 ani vek 55 rokov. Práve priznanie príplatku v danom prípade by bolo v rozpore s pôvodným úmyslom zákonodarcu priznať príplatok v súvislosti s odchodom do dôchodku, nie v súvislosti s odchodom na výkon iného povolania. Uvedené vyplýva tiež z ustanovenia § 263a ods. 5 zák. č. 154/2001 Z.z., ktorý je prechodným ustanovením práve k úpravám účinným k 1. januáru 2005 a podľa ktorého vznik práva na príplatky sa posudzuje podľa doterajších predpisov. Ustanovenie § 134 zák. v znení účinnom od 1. januára 2005 preto nemožno vykladať tak, že vytvára možnosť na priznanie príplatku za výkon funkcie prokurátora každému, kto kedykoľvek (aj pred 1. januárom 2005) skončil výkon uvedenej funkcie, ak mu neskôr vznikol nárok na výplatu niektorého z vymenovaných dôchodkov.

Ustanovenie § 263 ods. 5 zák. č. 154/2001 Z.z. priamo stanovuje, že právo na príplatok k dôchodku sa posudzuje podľa doterajších predpisov, to znamená, že žalobcovi ako prokurátorovi vojenskej prokuratúry pred 1. januárom 2005 podľa § 143 ods. 1 v spojení s § 144 zák. č. 154/2001 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2004, nevzniklo právo na príplatok k dôchodku, nemohlo dôjsť ani k jeho zmene na príplatok za výkon funkcie prokurátora.

Ustanovenie § 134 ods. 1 v znení zák. č. 586/2004 Z.z., účinného od 1. januára 2005, možno aplikovať len od 1. januára 2005, čo znamená, že právo na príplatok za výkon funkcie prokurátora môže vzniknúť len takému prokurátorovi vojenskej prokuratúry, ktorého služobný pomer zanikol po 31. decembri 2004. Pre postup podľa tohto ustanovenia aj v prípade prokurátorov, ktorých služobný pomer zanikol pred 1. januárom 2005, nie je opora v prechodných ustanoveniach zákona.

Pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle priznať právo na príplatok za výkon funkcie prokurátora aj prokurátorovi vojenskej prokuratúry, ktorého služobný pomer profesionálneho vojaka a služobný pomer prokurátora zanikol pred 1. januárom 2005, pričom mu nevznikol nárok na starobný dôchodok, bol by práve v prechodných ustanoveniach zák. č. 154/2001 Z.z., účinných od 1. januára 2005, vznik takého práva upravil. Práve z dôvodu, že takáto úprava sa v zákone č. 154/2001 Z.z. nenachádza, možno ustanovenie § 134 ods. 1 zák. č. 154/2001 Z.z. v znení zák. č. 586/2004 Z.z. použiť len na nároky, ktoré vznikli odo dňa účinnosti zák. č. 586/2004 Z.z., teda od 1. januára 2005. O taký prípad v danej veci nejde.

Pokiaľ žalobca vo vyjadrení k odvolaniu namietal nedostatok oprávnenia riaditeľky organizačného a kontrolného odboru Generálnej prokuratúry SR na podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu odvolací súd poukazuje na to, že oprávnenie riaditeľky organizačného a kontrolného odboru GP SR na podanie predmetného odvolania vyplýva z čl. 10 písm. j) príkazu č. 2/2004 generálneho prokurátora SR v spojení s čl. 13 ods. 2 príkazu č. 5/2006 generálneho prokurátora SR. V zmysle uvedených príkazov Organizačný a kontrolný odbor Generálnej prokuratúry SR zabezpečuje a vykonáva právne zastupovanie generálnej prokuratúry pred súdmi a inými orgánmi, pričom písomnosti súvisiace s vykonávaním a zabezpečovaním právneho zastupovania generálnej prokuratúry pred súdmi a inými orgánmi podpisuje riaditeľ organizačného a kontrolného odboru GP SR. Odvolací súd

preto námietku žalobcu, že odvolanie bolo podané neoprávnenou osobou, nepovažoval za dôvodnú.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval právny názor krajského súdu za nesprávny. Dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej v medziach žaloby je v súlade so zákonom a preto podľa § 252ja ods. 3 v spojení s § 220 a § 2502j ods. 2 OSP rozsudok krajského súdu zmenil a žalobu zamietol.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1,2 v spojení s § 246c ods. 1 a § 2520k ods. 1 OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo žalobca v konaní nebol úspešný a žalovaná nemá nárok na náhradu trov konania zo zákona.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. augusta 2011

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová